
Lucie Vištejnová

Snažím se dělat věci až na kost

Pomáhat lidem v rozvojových zemích, to byl sen, po jehož naplnění **Lucie Vištejnová** toužila úplně nejvíc. Proto se chystala ke studiu medicíny. O tom, že se nakonec ocitla na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze, rozhodla souhra náhod. Ostatně o ty neměla vědkyně pocházející z Hradecka u Kralovic na severním Plzeňsku nikdy nouzi.

Další náhoda zavála Lucii do malebného podhůří Orlických hor, do obce Dolní Dobrouč. V české biotechnologické firmě Contipro se podílela na výzkumu vlivu kyseliny hyaluronové na procesy hojení. „Tehdy začala má spolupráce s kožními buňkami,“ zjednodušuje s úsměvem počátky svého vědeckého počínání mladá badatelka. K výzkumu si pak přidala i doktorské studium na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně, kde vlivu kyseliny hyaluronové v procesu hojení ran věnovala také svoji disertační práci.

Se štěstím na lidi

Lucie má prý štěstí na dobré lidi, jak sama popisuje. Štěstí na ně měla na vysoké škole i v Dolní Dobrouči stejně jako v rodné Plzni. Právě touha vrátit se domů přivedla vědkyni v roce 2013 na Lékařskou fakultu v Plzni Univerzity Karlovy, kde se stala vedoucí Laboratoře buněčné regenerativní medicíny. „Měla jsem jedinečnou možnost být u zrodu a stavby Biomedicínského centra. Trávili jsme s kolegy spoustu času nad výkresy a tabulkami a plánovali vybavení laboratoří,“ vrací se ke svým plzeňským počátkům Lucie, jež dostala za úkol vybavit laboratoře i nezbytným odborným personálem.

Protože si šla tak trochu vlastní cestou a po doktorátu neodjela za zkušenostmi na zahraniční stáž, jak bývá na vysokých školách zvykem, ale učila se všechny praktické otázky chodu laboratoře za pochodu. Asi jí to šlo dobře, laboratoř v plzeňském výzkumném centru funguje už skoro šest let.

V centru se zpočátku zabývala výzkumem kmenových buněk a jejich užití k léčbě závažných onemocnění. Otázka, zda si jednou v e-shopu budeme moci kmenové buňky pořídit, jí trochu vyděsila. „Doufám, že ne! Ale přiznávám, že jednou jsem byla oslovena nabídkou usušených kmenových buněk ve zkumavce. Koukala jsem jako blázen,“ vzpomíná. Ještě teď si vybavuje marnou snahu prodejci naznačit, že nabízenému „medikamentu“ rozumí, a tedy nevěří.

Od vědy až po výstavu

Lucie Vištejnová je úspěšnou spoluřešitelkou grantů, autorkou několika odborných článků a podílela se na řadě vědeckých publikací. Díky několikaletým zkušenostem z oblasti biologického testování kostních náhrad stojí i za realizací výstav, jež významně přispěly k popularizaci vědy. V Národním technickém muzeu v Praze byla k vidění výstava *Člověk v náhradách aneb technika slouží medicíně*. Zatím poslední výstava, kterou připravovala, se jmenovala *Až na KOST!* a hostilo ji Technické muzeum v Brně. Prostřednictvím téměř stovky exponátů se na ní mohli návštěvníci seznámit se strukturou a funkcí kostí, s jejich onemocněními a také s technologickými novinkami v oblasti vývoje kostních náhrad. Co všechno ještě Lucie dělá na kost? „Když se rozhodnu do něčeho vložit energii a jsem si jistá, že to má smysl nejen pro mě, ale i pro mé blízké a kolegy, udělám pro dosažení cíle maximum. Samozřejmě se všech dostatečně vyptám, zda jsme v souladu, což je možná pro některé otrava – až na kost,“ směje se Lucie. A na kost jsou zaručeně i Lucčiny zážitky spojené s účastí v jednom z prvních ročníků survivalového závodu *Predator Race* (extrémní běžecký závod, v němž je nutné na pětikilometrové trati nejen překonávat mnoho překážek, ale dokázat také uniknout predátorovi na trase). K závodu se před časem nechala vyhecovat. Jinak bez bahna, klasickou cestou, běhá Lucie raději. Pročistí si tím myšlenky a poslechne i oblíbené běh-stimulující písničky. A totální vypnutí již pár let zažívá při cvičení jógy.

Na Imperial College za játry

Podle Lucie Vištejnové nám život přihrává mnohé příležitosti a události, až pro ně nastane ten správný čas. V případě plzeňské vědkyně se tak stalo v roce 2018, kdy vyjela na zahraniční stáž a téměř rok strávila v laboratoři na Imperial College v Londýně. Zde se dostala k výzkumu nealkoholového poškození jater ohrožující osoby se špatným životním stylem.

Takový člověk vesměs neřeší, co jí a že se skoro nehýbe, často se jedná o lidi s hypertenzí nebo cukrovkou druhého typu. Výsledkem víceletého přehlížení problému může být zánět v játrech vedoucí až k nevratným patologickým změnám známým jako fibróza či cirhóza jater. A právě výzkum jaterních buněk a odhalení procesu vzniku zánětu v játrech jsou nyní výzvou pro Lucii: „Výzkum zabere dlouhý čas. Dost možná, že řešení nebudou známa ani během mého života.“ I přesto spatřuje vědkyně právě v této oblasti své poslání. A věří, že vedle výzkumu jí zbyde čas i na opravu chalupy, kam si jezdí od vědy trochu odpočinout.

Ing. Bc. Lucie Vištejnová, Ph.D.

V roce 2007 dokončila studium na Vysoké škole chemicko-technologické a nastoupila do biotechnologické firmy Contipro jako výzkumný pracovník. V letech 2008 až 2014 studovala doktorát na Přírodovědecké fakultě Masarykovy Univerzity v Brně. Od roku 2013 pracuje v Biomedicinském centru Lékařské fakulty UK v Plzni. Absolvovala i roční stáž na Imperial College v Londýně. Ráda chodí.

Text: Marcela Uhlíková • Foto: Libor Kočí, Ústav anatomie LFP UK